

ประเด็นสัมภาษณ์ผู้ใช้ประโยชน์

โครงการประเมินผล

กระบวนการเฝ้าระวังและตอบโต้ความเสี่ยงด้านสุขภาพออนไลน์ของกรมอนามัย (สาสุข ชัวร์)

1. หน่วยงานมีการใช้ข้อมูลด้านความเสี่ยงด้านสุขภาพออนไลน์ของกรมอนามัยไปดำเนินการอย่างไร

- หากกรมอนามัยตรวจสอบข้อมูลเรียบร้อยแล้ว พบว่าเป็นข่าวปลอม ทางศูนย์ต่อต้านข่าวปลอมจะดำเนินการเผยแพร่ข่าวตามช่องทาง Official ต่าง ๆ ของทางศูนย์ฯ ที่ได้รับการยืนยันจากกรมอนามัย เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลสุขภาพที่ถูกต้อง ลดการแชร์ข่าวปลอมซ้ำ ซึ่งข้อมูลข่าวปลอมที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพจะถูกนำมาเก็บไว้ในฐานข้อมูล เพื่อนำไปวิเคราะห์แนวโน้ม และใช้ทำสื่อประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านสุขภาพต่อไป

2. ข้อมูลตอบโต้ความเสี่ยงด้านสุขภาพออนไลน์จากกรมอนามัย ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการทำงานของหน่วยงานอย่างไร

- ข้อมูลตอบโต้ความเสี่ยงด้านสุขภาพจากกรมอนามัย ส่งผลให้เพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อมูลมากยิ่งขึ้น เนื่องจากข้อมูลได้รับการยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญของกรมอนามัยโดยตรง ส่งผลให้การตรวจสอบข้อเท็จจริง และการเผยแพร่ข่าวด้านสุขภาพรวดเร็วขึ้น รวมไปถึงการเก็บสถิติ หรือฐานข้อมูลข่าวปลอมด้านสุขภาพที่กรมอนามัยยืนยันแล้ว ยังสามารถนำไปเปรียบเทียบ พร้อมทั้งวิเคราะห์แนวโน้มการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของข่าวปลอมที่จะเกิดขึ้นอีกด้วย

3. หากไม่มีข้อมูลตอบโต้ความเสี่ยงด้านสุขภาพออนไลน์จากกรมอนามัย หน่วยงานของท่านจะใช้ข้อมูล จากแหล่งใด และมีค่าใช้จ่ายหรือกระบวนการอย่างไร

- หากไม่ได้รับข้อมูลการตรวจสอบและตอบโต้ความเสี่ยงด้านสุขภาพออนไลน์จากกรมอนามัย ทางศูนย์ฯ จะต้องหาข้อมูลจากหน่วยงานทางด้านสุขภาพอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมการแพทย์ กรมควบคุมโรค สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือสถาบันการแพทย์ต่าง ๆ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวอาจใช้ระยะเวลานานมากขึ้น เนื่องจากหน่วยงานอื่น ๆ อาจไม่ใช่หน่วยงานที่รับผิดชอบข้อมูลโดยตรง หรือหน่วยงานจะต้องดำเนินการประสานงานเพื่อตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข่าวหลายแห่ง ซึ่งอาจมีค่าใช้จ่ายในการสืบค้นข้อมูลเชิงวิชาการ และส่งผลให้การเผยแพร่ข้อมูลที่ต้องเกิดความล่าช้า ส่งผลให้ไม่ทันต่อการตอบโต้ข่าวปลอมที่เผยแพร่ในสังคมออนไลน์อย่างรวดเร็ว

4. การเผยแพร่ข้อมูลที่ต้องการของหน่วยงานท่าน จากข้อมูลที่ได้รับจากกรมอนามัย ส่งผลต่อผู้รับทราบ ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอย่างไร

- การได้รับข้อมูลที่ต้องการจากกรมอนามัย ทำให้ทางศูนย์ฯ สามารถเผยแพร่ข้อเท็จจริงที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือแก่ประชาชนได้ โดยส่งผลให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ ลดความตื่นตระหนก และสามารถดูแลสุขภาพได้อย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ นอกจากนี้ยังช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือของทั้งกรมอนามัยและศูนย์ต่อต้านข่าวปลอมในการเป็นแหล่งข้อมูลที่ประชาชนสามารถเข้ามาตรวจสอบข้อเท็จจริงได้

5. ข้อมูลสถิติการรับข้อมูลมาใช้ประโยชน์ (เช่น จำนวนเรื่อง) และจำนวนการเผยแพร่ข้อมูลที่ต้องจากการใช้ประโยชน์ของการตอบโต้ความเสี่ยงด้านสุขภาพออนไลน์ของกรมอนามัย

ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม – 31 สิงหาคม 2568

- จำนวนเรื่องที่ส่งตรวจสอบ 491 เรื่อง
- จำนวนเรื่องที่ได้รับการตรวจสอบ 125 เรื่อง
- ข่าวดราม่า 42 เรื่อง
- ข่าวดราม่า 47 เรื่อง
- ข่าวจริง 36 เรื่อง
- ดำเนินการเผยแพร่ทั้งหมด 124 เรื่อง
- ข่าวดราม่า 35 เรื่อง
- ข่าวดราม่า 53 เรื่อง
- ข่าวจริง 36 เรื่อง

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่องานประเมินผลกระทบการเฝ้าระวังและตอบโต้ความเสี่ยงด้านสุขภาพออนไลน์พัฒนาแนวทางการสื่อสารความเสี่ยงที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

- ควรมีการออกแบบเนื้อหาให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ โดยใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สื่อสารผ่านช่องทางที่กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงได้จริง และใช้สื่อหลากหลายรูปแบบ เช่น อินโฟกราฟิก วิดีโอสั้น เป็นต้น
- พัฒนาช่องทางแจ้งเบาะแสที่เข้าถึงง่ายและปลอดภัย เช่น การตั้งไลน์ OA หรือ chatbot สำหรับให้ประชาชนสามารถแจ้งเบาะแสดราม่าด้านสุขภาพ-ที่พบเห็นได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตนหากประชาชนให้ความยินยอม
- เพิ่มกฎหมายรองรับการจัดการข้อมูลสุขภาพที่เป็นเท็จโดยเฉพาะ เพื่อให้มีแนวทางดำเนินคดีหรือบังคับใช้กับผู้เผยแพร่ข้อมูลสุขภาพที่เป็นอันตรายต่อสาธารณะอย่างชัดเจน
- ให้ติดตาม และเฝ้าระวัง เทรนด์ข้อมูลสุขภาพใหม่ ๆ ที่เป็นกระแสในสังคม ซึ่งยังไม่มีงานวิจัยรองรับ หรือหลักฐานทางการแพทย์ที่ชัดเจน โดยให้เฝ้าระวัง และเตรียมแนวทางให้ข้อมูลที่เหมาะสมล่วงหน้า